

Kursplan Självård, religionspsykologi och kristen gemenskap

Kurskod: KX 12

Ämnesområde: Kyrko- & missionsvetenskap

Kursens benämning: Självård, religionspsykologi och kristen gemenskap

Kursens nivå: grundkurs

Kursens omfattning: 7,5 sp

Utbildningsnivå: Grundnivå/ First cycle

Engelskt namn på kursen: Counselling, psychology of religion and Christian community, introductory course, 7,5 credits

1. Fastställande

Kursplanen är fastställd av Församlingsfakultetens samrådsgrupp 2008-06-02, reviderad 2013-03-18, att gälla från och med VT 2013.

2. Inplacering

Kursen ingår som en delkurs i TU 1, 60 sp och utgör därför ett obligatoriskt moment i Teologisk utbildning för kyrka och samhälle, samtliga varianter. Kursen kan även läsas som fristående kurs.

3. Förkunskaper

För tillträde till kursen krävs, utöver grundläggande högskolebehörighet, SvB/ Sv2B, Samhällskunskap A, Historia A, betyget skall vara lägst Godkänt eller motsvarande.

4. Innehåll

A. Pastoralpsykologi och självård (4 sp)

Kursen ger en introduktion till synen på människans psykosociala utveckling i olika kristna sammanhang. Självårdens form, funktion och syfte belyses. Människans olika kriser, som utvecklings- och mognadskriser, traumatiska och överdeterminerade kriser behandlas. Vidare ges en introduktion till de vanligast förekommande problemområdena inom kristen självård, som t.ex. aggressivitet, sexualitet och sorg.

Några olika framställningar av nådens ordning introduceras och sätts in i det självårdande samtalets perspektiv.

B. Religionspsykologi (2 sp)

Kursen ger en introduktion till religionspsykologins grunder och historia. De viktigaste förgrundsgestalterna, som Freud, Jung och Sundén introduceras. De religionspsykologiska förklaringsmodellerna för religion och religiositet introduceras och problematiseras.

C. Spiritualitet och kristen gemenskap (1 sp)

Här ges en kort introduktion till den kristna spiritualiteten, inklusive definition av ämnet och företeelsen. Synen på den kristna gemenskapen i evangelisk-luthersk tappning presenteras genom ett representativt urval av texter.

D. Mentorsprogram (0,5 sp)

Varje student anvisas en mentor, huvudsakligen hämtad från lärarkåren. Fyra samtal

å 45 min utspridda över terminen genomförs och studenten fullgör däremellan inläsning och övning i enlighet med mentorns instruktioner.

4.1 Undervisningsformer

På kursen ges föreläsningar som introducerar moment A-C. Gruppövningar och seminariediskussioner förekommer. Inför dessa förväntas studenten ha läst in anvisad litteratur.

5. Mål

Moment A. Pastoralpsykologi och själavård

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs skall studenten

- visa kunskaper i nådens ordning
- kunna ge exempel på likheter och skillnader mellan kristen själavård och psykoterapi,
- visa kunskaper i människans psykosociala utveckling med dess olika kriser,
- visa kunskaper i de vanligaste själavårdsproblemen i kristen själavård, som aggressivitet, sexualitet och sorg, samt
- visa grundläggande kunskaper i samtalsmetodik.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs skall studenten

- visa förmåga att relatera troslärans innehåll till den själavårdande situationen, samt
- visa förmåga att genomföra ett enklare själavårdssamtal.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs skall studenten kunna

- visa förmåga att möta och samtala med människor med en själavårdande inställning, samt
- reflektera över sin egen psykosociala och kristna mognadsutveckling.

Moment B. Religionspsykologi

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs skall studenten

- kunna redogöra för grundläggande begrepp inom religionspsykologin,
- kunna redogöra för ett urval av analysmetoder utifrån religionspsykologiska perspektiv, samt
- kunna redogöra för bärande tankar hos några religionspsykologer (Freud, Jung & Sundén).

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs skall studenten

- visa förmåga att identifiera religionspsykologiska drag i nutida kristen förkunnelse och uppbyggelselitteratur, samt
- visa förmåga att relatera religionspsykologiska teorier till den kristna trosläran.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs skall studenten

- visa förmåga att i diskussioner och samtal gå utanför de egna uppfattningarna och se alternativa förklaringar, samt
- visa förmåga att reflektera över sin egen syn på tro, religion och religiositet ur ett religionspsykologiskt perspektiv.

Moment C. Kristen gemenskap och spiritualitet

Kunskap och förståelse

Studenten skall efter genomgången kurs

- kunna redogöra översiktligt för några viktiga drag i olika kristna fromhetstraditioner, samt
- kunna redogöra för den kristna gemenskapstanken utifrån luthersk spiritualitet.

Färdighet och förmåga

Studenten skall efter genomgången kurs

- visa förmåga att relatera spiritualitet och några av dess uttryck till bekännelse och Skrift, samt
- visa förmåga att identifiera och analysera bärande punkter i synen på kristen gemenskap.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten skall efter genomgången kurs

- reflektera över sitt eget förhållningssätt till olika fromhetsuttryck och kristen gemenskap.

Moment D. Mentorprogram

Kunskap och förståelse

Studenten skall efter genomgången kurs

- ha ökad självkänedom.

Färdighet och förmåga

Studenten skall efter genomgången kurs

- visa förmåga att under handledning sätta upp egna mål och handlingsplaner för att uppnå målen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten skall efter genomgången kurs

- visa förmåga att reflektera över sin egen person, sin sociala och familjära situation, samt de egna studierna.

6. Litteratur

Moment A. Pastoralpsykologi och själavård

Olivius, A. *Att möta människor: En grundbok om själavård*. 3 uppl. Stockholm: Verbum, 1996.

Elstad, G. *Som en mäktig katedral: Vägledning i själavård och vardagspsykologi*. Göteborg: Församlingsförlaget, 1999.

Cullberg, J. *Kris och utveckling*. Stockholm: Natur & Kultur, 1977 (el. senare).
Giertz, B. *Kyrkofromhet*. Stockholm: SKDB, 1939 (el. senare). (kapitel om ”Salighetens väg”, om Nådens ordning)
Giertz, B. *Trons ABC*. Stockholm: Verbum, 1971. (kap. om Nådens ordning)

Moment B. Religionspsykologi

Wikström, O. & A. Geels. *Den religiösa människan: Psykologiska perspektiv*. Stockholm: Natur & Kultur, 2012. (ca 200 s.)

Moment C: Kristen spiritualitet och gemenskap

Bonhoeffer, D. *Liv i gemenskap*. Örebro: Libris, 2003. (ca 100–150 s.)
Borgehammar, S., red. *Kyrkans liv: Introduktion till kyrkovetenskapen*. 2:a omarb. utg. Stockholm: Verbum, 1993 (el. senare). (s. 305–318)
Giertz, B. *Kyrkofromhet*. Stockholm: SKDB, 1939 (el. senare). (kap. II:2–3 (”Den bedjande kyrkan” och ”Jubilate!”; ca 35 s.)

7. Examination

Moment A–B examineras genom en salstentamen (65% av slutbetyget). Moment A examineras dessutom genom aktiv närvaro på lektionerna (20%). Moment C examineras genom ett paper, som också presenteras och försvaras muntligt (15%). Moment D anses vara fullgjort efter mentors avslutande rapport.

8. Betyg

På kursen ges graderade betyg enligt Församlingsfakultetens ordinarie betygsskala (för moment D ges endast deltagit respektive ej deltagit).

9. Kursutvärdering

Kursutvärdering sker i enlighet med studiehandbokens instruktioner.

10. Övrigt

-